

MATERIAŁY BAWEŁNIANE	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-89
	Tkaniny bawełniane Krajki Zasady budowy	7533-07
		Zamiast BN-76/7533-07
		Grupa katalogowa 1109

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są zasady budowy krajków tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych produkowanych na krosnach czółenkowych oraz na krosnach beczółenkowych.

Postanowienia normy nie dotyczą tkanin specjalnych, technicznych i dla odbiorcy S oraz tkanin frotte.

1.2. Określenia. Krajkę stanowią brzegowe pasy tkaniny różniące się od pozostałej części tkaniny tzw. tła:

- liczbę nitów na 1 dm przędzy osnowowej w przypadku tkaniny produkowanej na krosnach czółenkowych,
- liczbę nitów na 1 dm przędzy osnowowej, wątkowej lub w obu tych układach jednocześnie w przypadku tkaniny produkowanej na krosnach beczółenkowych,
- splotem.

2. ZASADY BUDOWY

2.1. Zasady budowy krajków w tkaninach produkowanych na krosnach czółenkowych

2.1.1. Przędza w krajkach. W krajkach należy stosować tę samą przędzę osnowową co w tle.

W uzasadnionych przypadkach, przy stosowaniu w tkaninach przędzy osnowowej, pojedynczej, do budowy krajków można użyć przędzy nitkowej.

Numer w tex przędzy nitkowanej na krajki (T_{tk}) oblicza się wg wzoru

$$T_{tk} = \frac{2T_{to}}{1,5} \quad (1)$$

w którym T_{to} - numer w tex przędzy osnowowej.

2.1.2. Szerokość krajków. W zależności od szerokości tkanin ustala się szerokość krajków wg tabl. 1.

Tablica 1

Szerokość tkaniny surowej cm	Szerokość krajki w płaszczyźnie mm	
	tkaniny ubraniowe oraz tkaniny przeznaczone do merceryzacji i o splotach jednostronnych $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{3}$	inne tkaniny
do 90	nie więcej niż 11	nie więcej niż 7
powyżej 90	nie więcej niż 11	nie więcej niż 9

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Włókiennictwa dnia 16 marca 1989 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1989 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 5/1989, poz. 11)

2.1.3. Liczba nitek w krajkach. Maksymalną liczbę nitek na 1 dm osnowy i wątku w krajece $G_{\max}$ (o i w) przy danym splocie oblicza się wg wzorów jeżeli T_t osnowy = T_t wątku, to

$$G_{\max} = \frac{100R}{d(R+0,732p)} \quad (2)$$

jeżeli T_t osnowy $\neq T_t$ wątku, to

$$G_{\max(o)} = \frac{100R_o}{d_o R_o + d_w p_w} \quad (3)$$

$$G_{\max(w)} = \frac{100R_w}{d_w R_w + d_o p_o} \quad (4)$$

w których:

R - liczba nitek w raporcie splotu, sztuk

d - średnica przędzy, mm, wyliczona ze wzoru

$$d = \frac{C \sqrt{T_t}}{31,62}$$

gdzie:

$C = 1,24$,

o = osnowa, mm,

w = wątek, mm,

p = liczba przepłotów w raporcie splotu, sztuk.

2.1.4. Sploty w krajkach. Dla krajece zaleca się stosowanie splotów dwustronnych, np:

splot płótna $\frac{1}{1}$,

splot ryspu podłużnego $\frac{2}{2}$ (2),

splot ryspu poprzecznego $\frac{1}{1}$ (0, 1, 0),

splot panamy $\frac{2}{2}$ (0, 2, 0),

splot skośny $\frac{2}{2}$ S lub $\frac{2}{2}$ Z.

O zastosowaniu jednego z wymienionych splotów decyduje splot tła tkaniny i liczba nitek wątku. Jeżeli liczba nitek na 1 dm wątku tła tkaniny przekroczy maksymalną liczbę nitek na 1 dm dla danego splotu w krajece, należy zastosować w krajkach inny splot umożliwiający osiągnięcie większej liczby nitek.

2.1.5. Specjalne rodzaje krajece. Dla tkanin o splotach złożonych (kombinowanych) dopuszcza się inne konstrukcje krajece zabezpieczające właściwy przebieg procesu wykończenia i estetyczny wygląd tkaniny.

2.2. Zasady budowy krajece w tkaninach produkowanych na krosnach beczółenkowych - wg tabl. 2 na str. 3.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź.

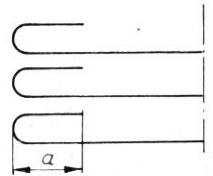
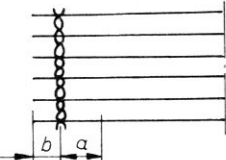
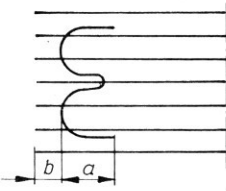
2. Istotne zmiany w stosunku do BN-76/7533-07

a) z przedmiotu normy wyłączono tkaniny specjalne, techniczne i dla odbiorcy specjalnego S oraz tkaniny frotte,

b) uaktualniono typy krosien stosowanych w przemyśle.

3. Autorzy projektu normy - mgr inż. Jadwiga Caban, mgr inż. Lidia Hałaszczyk-Piesiak, mgr inż. Teresa Ry-marz, mgr Halina Klusek - Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź.

Tablica 2

Lp.	Wyszczególnienie	Przędza	Schemat budowy krajek w tkaninie	Szerokość krajek w płosze a - bez nitek pomocniczych b - odcinków niezaplecionych	Liczność wątku w krajce na 1 dm	Liczność osnowy w krajce na 1 dm	Sploty w krajkach
1	Krajka z zawiniętym wątkiem	jak w krosnach członkowych		a - nie więcej niż 19 mm ¹⁾	podwójna w stosunku do tła	zgodnie z zaleceniami podanymi w instrukcji fabrycznej krosna i wymaganiami procesu wykończenia	
2	Krajka otwarta z zastosowaniem splotu gazejskiego	jak w tle + nitki zaplatające		a - nie więcej niż 12 mm b - maksimum 5 mm ²⁾	jak w tle	jak dla krosien członkowych w 2.1.3 lub jak w tle przy uwzględnieniu wymagań procesu wykończenia	jak dla krosien członkowych w 2.1.4 i/lub gazejski
	z zastosowaniem nitki broszującej	jak w tle + nitki zaplatające		a - nie więcej niż 19 mm b - maksimum 10 mm	jak w tle + co trzeci wątek wprowadzona nitka zaplatająca	jak dla krosien członkowych w 2.1.3	jak dla krosien członkowych w 2.1.4

1) Dla krosien Nuovo Pignone - nie więcej niż 22 mm.

2) Dla krosien TP3, TP300 - nie więcej niż 10 mm.